

VADERLAND, Het, "Een nationaal Weekblad" (5 maart 1848 – 31 december 1848) met als hoofdredacteur Lodewijk Vleeschouwer.

Het blad verving de elkaar bestrijdende weekbladen *De Roskam* en *De Schrobber*, spreekbuizen van de toegenomen partijpolitieke tegenstellingen bij de Antwerpse Vlaamsgezinden. De februariomwenteling te Parijs deed bij de Vlamingen de angst voor aanhechting bij Frankrijk herleven en leidde tot een gevoel van nationale solidariteit. Het uitgesproken patriottisme en de unionistische toon die aanvankelijk overheersend waren, verzwakten naargelang de revolutionaire geluiden uit Frankrijk uitstierven en de vrees voor sociale onlusten afnam. Het weekblad knoopte na enkele maanden opnieuw aan bij de agressieve anti-liberale houding in de trant van de vroegere *De Roskam*. Vanaf het achttiende nummer (2 juli 1848) verscheen *De Vaderlander* op een groter formaat, mede mogelijk gemaakt door de afschaffing van het zegelrecht. Het blad kreeg een meer gestructureerde indeling, onder meer met de vaste rubriek "Roskam". Er werd veel plaatsgemaakt voor literaire bijdragen, vaak in feuilletonvorm. Naast literaire vertalingen uit het Duits of de Scandinavische talen werden ook bijdragen opgenomen van auteurs als Johan van Rotterdam, Prudens van Duyse, Frans H. Mertens, Karel F. Stallaert en Theodoor van Ryswyck. De laatste aflevering kondigde de heruitgave aan van *De Roskam*, die nog slechts bij gelegenheid zou verschijnen. Daarvan is echter niets terechtgekomen.

LITERATUUR: H. de Borger, *Bijdrage tot de geschiedenis van de Antwerpse pers. Repertorium 1794-1914* (IUCHG, nr. 49, 1968); – P. Muys, *De Roskam en zijn opvolger*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1969; – A. Deprez en H. Vanacker, *De Roskam 1847-1848 De Schrobber 1847-1848 Het Vaderland 1848* (Bibliografie van de Vlaamse tijdschriften in de negentiende eeuw, nr. 12, 1986).

JAN HARDY* EN HANS VANACKER